No. 1747 · Zaterdag 23 Juni 1917. 34ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Jezuietenwet opgeheven.

Wat gedurende 45 jaren de protesten der Duitsche Katholieken niet konden bereiken, de opheffing der hatelijke Jezuïetenwet, wordt hun thans als rijpe vrucht van den oorlog in de schoot geschud. De Jezuïetenvrees verdween voor een veel grootere vrees, nu het in de wereldoorlog gaat om het bestaan van den Staat, die eenmaal de Jezuïeten uitwierp en thans zelf door de gemeenschap der volkeren dreigt te worden uitgeworpen. Nu heet het concessies doen, om vrienden te verwerven. En dezelfde week, waarin het militaire Berlijn ootmoedig aan de socialistische stakers een medezeggingschap toekende in de levensmiddelen – distributie, besloot de Bondsraad, om dan eindelijk de beruchte wet van 4 Juli 1872 in te trekken. De Rijksdag had daartoe reeds den 19en Feb. 1913 besloten, maar de Bondsraad wachtte nog meer dan 4 jaar, om het besluit uit te voeren. Eerst het Rijks-gevaar kon het Jezuïeten–gevaar overwinnen, en pas onder het gedonder van de kanonnen zweeg de evangelische papenhaat!

Men weet, hoe die haat zich bleef vastklampen aan het rampzalig overblijfsel van het tyrannieke Bismarckiaansche tijdperk. Zelfs nadat in 1904 — na een schandelijk bestaan van 32 jaren — het fameuze Tweede Artikel was geschrapt, waarin „de Orde der Societeit van Jezus en de daarmee verwante orden" werd „uitgezet", bleef onder dien invloed de Duitsche regeering aan de Jezuïeten verbieden, in een kerk of zelfs maar in een vergaderzaal, hardop het „Onze Vader" te bidden, ook indien het ter intentie van den Keizer geschieden zou. Had niet de Rijkskanselier Von Bülow in 1904 verklaard, dat hij tot geen prijs tittel of jota zou laten veranderen aan het nog resteerende brokstuk der Jezuïetenwet waarin „de oprichting van kloosterhuizen" der Societeit van Jezus wordt verboden? Allerlei politiek, wetenschappelijk en moreel, of juister, immoreel uitvaagsel des geestes kon in Duitschland vrijuit gaan avonturen, maar twee of drie in gemeenschap levende Jezuïeten waren voor de veiligheid van het Rijk gevaarlijker dan een heir leger sociaal-democraten. En terwijl Haeckelianen, Christus-loochenaars, vrijdenkers en sujetten eener immoreele leer het volk mochten bederven, werd aan een Jezuïet niet vergund, het in een retraite of conferentie te verheffen en te zuiveren. Alleen het opdragen van een stille H. Mis, of het toedienen der laatste HH. Sacramenten werd hem sedert 1904 toegestaan, en men herinnert zich, welk een krijgsgeschreeuw van anti-papisme er opging, toen in 1912 het katholieke Beieren een bescheiden deelneming van de Jezuïeten aan de Duitsche zielzorg voorsloeg. Hardnekkig lieten de Jezuïetenhaters zich tot de laatste letter het recht uitbetalen, hun geschonken door het Pruisische regeeringsbesluit van 28 September 1872, „dat aan de Orde volstrekt is verboden het prediken, het biechthooren, het geven van absolutie, het lezen der Mis, het toedienen der Sacramenten, alsmede de leiding der congregaties en van geestelijke oefeningen." Voor een landverrader schier werd de Beiersche minister Von Hertling uitgemaakt, omdat hij aan den Jezuïet wilde toestaan, wat aan ieder anarchist was veroorloofd: het houden eener openbare redevoering over een godsdienstig onderwerp.

Nu de Beieren bloeden, geeft Pruisen hun eindelijk toe. En nu het schouwspel van 1870—'71, toen 200 Duitsche Jezuïeten hun gewonde landgenooten op het slagveld verpleegden, — om een jaar later door het dankbare vaderland in gevangenschap te worden gedreven! op zoo grootsche schaal wordt herhaald, beloont men zooveel trouw en edelmoedigheid ten laatste door de vertraagde nakoming van een door den Rijksdag vier jaar geleden aangegane verbintenis.

De Duitsche Katholieken klagen steen en been over hun achteruitzetting door de regeering, die zij toch nog keizerlijker navolgen dan de Keizer zelf. En eerst nu montert men hen op met dit minimum van de Neu-Orientirung!

In alle geval heeft de oorlog ook hier als een zuiverend onweer gewerkt. Moge hij mede in Frankrijk spoedig de wegbereider worden voor den wettelijken terugkeer der kloosterlingen, die er door een anti-maçonnieke regeering werden uitgedreven en die hun vaderland niet minder genereus behandelden dan de Duitsche Jezuïeten het hunne deden.

De Tijd.

Met Hindenburg of met Scheidemann?

Aldus stelt in een hoofdartikel op het midden van de voorpagina de „Köln. Volksz." de quaestie, die thans de gemoederen in Duitschland beroert en verdeelt. Het artikel verwijst om te beginnen naar 't besluit, genomen door het partij-comité en het partijbestuur van de sociaal-democratische partij in Duitschland in een gemeenschappelijke zitting met de besturen van de fracties van den rijksdag en het Pruisische Huis van afgevaardigden en van de landcommissie voor Pruisen.

Eenstemmig werd daar over het doel van den oorlog het volgende besloten:

Wij begroeten met hartstochtelijke belangstelling de overwinning der Russische revolutie en de daardoor teweeg gebrachte opleving der internationale vredespogingen. Wij verklaren ons eens met het congresbesluit van den Russischen raad van arbeiders en soldaten, om een gemeenschappelijken vrede voor te bereiden, zonder annexaties of schadeloosstellingen en op den grondslag van vrije nationale ontwikkeling aller volken. Wij beschouwen 't derhalve als den belangrijksten plicht van de sociaal-democratie in Duitschland, evenals van de socialisten van alle andere landen de machtsdroomen van een eerzuchtig chauvinisme te bestrijden. *Daarom moeten wij de regeering dwingen af te zien van alle veroveringspolitiek* en zoo snel mogelijk beslissende vredesonderhandelingen op dezen grondslag door te voeren. Geen volk mag door den vrede in een vernederenden en onverdragelijken toestand worden gebracht, maar moet de mogelijkheid krijgen vrijwillig toe te treden tot een organisatie tusschen de staten onderling en tot de erkenning van een verplicht arbitragehof, waardoor de toekomstige wereldvrede kan worden verzekerd.

Maar het Keulsche, Katholieke blad is daarvan niet gediend.

Het blad eischt altijd nog schadevergoeding en waarborgen.

Want, nu Amerika ook vijand is geworden, *loopt Duitschland gevaar*, economisch en politiek en op den duur ook in militair opzicht in de verdrukking te geraken.

Komen er, zooals Scheidemann wil, ook geen schadevergoedingen, dan zal Duitschland uitgeput geraken onder den last der schulden.

Het blad wil met Hindenburg; niet slechts volhouden, maar ook overwinnen.

Ook het onafhankelijk comité voor den Duitschen vrede verbreidt in de pers een verklaring! „De sociaal-democratische partij heeft een motie gepubliceerd ten behoeve van een vrede zonder annexaties en oorlogs-schadevergoedingen. In de slotrede der beraadslagingen heeft de leider der partij gesproken van onzinnige eischen der annexionisten, een handjevol lieden, die men niet voor ernstig kan nemen. Deze bewering is een der grofste vervalschingen der geschiedenis, die ooit is beproefd. Zijn de eischen van het onafhankelijke comité onzinnig, dan zijn dit ook die van den rijkskanselier. Scheidemann beproeve het bewijs te geven, dat het onafhankelijke comité in eenig opzicht belangrijk meer wil, dan wat de rijkskanselier zelf in den rijksdag als oorlogsdoel heeft aangeduid; hetzelfde geldt voor de eischen der vereenigde bonden."

Daarop noemt het comité zijn bekende eischen en argumenten en zegt, dat een vrede zonder winst aan macht en zonder schadevergoeding verarming en onderdrukking beteekent, waarvoor de leider der sociaal-democratie volgens zijn eigen verklaring het Duitsche volk wil bewaren. „Onze arbeiders zullen hem daarvoor verantwoording vragen, als zij de gevolgen van zulk een vrede moeten dragen."

Ook de verwelkoming der Russische revolutie door de socialisten vinden deze voorstanders van een Duitschen vrede niet goed.

„Kan dan iemand ter wereld weten, of uit de revolutie een toestanden in Rusland zullen ontstaan, die voor het bestaan van ons Duitsche volk in hooge mate gevaarlijk zijn?"

Het komt dus daarop neer, dat de eene partij vrede wil en de andere een Duitschen vrede zegt *Het Centrum*. Maar dien wil de Entente niet, *dus dan blijft het oorlog*.

Over den Vrede

dien allen zoo gaarne wenschen en die maar niet komen wil, komen tal van berichten, beschouwingen, critieken, tegenspraken en dit alles is negatief, biedt zoo goed als geen uitzicht.

Soms hangen zulke berichten totaal in de lucht.

Zoo vernemen we uit Boedapest:

Van goed ingelichte Weensche bron wordt aan de *Pester Lloyd* gemeld, dat de door de Entente–pers verspreide geruchten over een nieuw Oostenrijksch – Hongaarsch vredesaanbod volkomen uit de lucht gegrepen zijn.

Maar wie heeft dan van een nieuw vredesaanbod door Oostenrijk gesproken en waar is dit geschied?

Het zou kunnen slaan op de geruchten, die een paar dagen geleden uit Zwitserland kwamen, doch daar was juist sprake van een stap, die van Engelsche zijde zou worden gedaan.

Hoe moet zulk een vrede ook beginnen?

Met een wapenstilstand?

Ook ter zee?

Wat er dan geschieden zou, wordt in het *Berl. Tageblatt* door een lid van den Rijksdag uiteengezet.

Dan zouden beide partijen zich ongehinderd van voorraden kunnen voorzien. Doch...... waar moet Duitschland die voorraden vandaan halen? Wie zal ze leveren? Zal Amerika niet zorgen, dat alle katoen en graan, die uitgevoerd kunnen worden, naar zijn vrienden en bondgenooten gaan?

Het voordeel ware dus enkel aan den kant der Entente.

En vredesonderhandelingen zonder wapenstilstand?

Die zouden voortdurend worden vertraagd of in de war gestuurd, wanneer een der beide partijen dan weer een nieuw succes behaalde.

Afzonderlijke vredesuitingen brengen het gevaar mee van nieuwe oorlogen.

Als Rusland vrede sluit, krijgt het wellicht quaestie met Japan of Amerika, en als Turkije de wapens neerlegt, zouden de Bulgaren het wellicht aanvallen.

Daarbij komt de verdeeldheid der binnenlandsche partijen inzake de vredesvoorwaarden en het oorlogsdoel. In Italië schijnt ook al zooiets gaande, maar vooral in Rusland en Duitschland loopen de meeningen sterk uiteen.

De Duitsche regeering heeft een soort officieuse bemiddeling beproefd tusschen „Hindenburg" en „Scheidemann", door een artikeltje in de *Norddeutsche Allgemeine*. De Duitsche Regeering kan thans niets anders zeggen over het oorlogsdoel, zoo verklaart de *Norddeutsche*. Zij tracht den oorlog zoo spoedig mogelijk tot een gelukkig einde te brengen.

Maar de pers der Geallieerden stelt onzinnige eischen.

En verdeeldheid in Duitschland versterkt de vijanden en moedigt hen aan. Doch dit is heelemaal niet in goede aarde gevallen.

De *Lokal–Anzeiger* schrijft:

„Men verwacht nu eenmaal van de regeering, het opstellen van bepaalde doeleinden, waarom het volk zich kan scharen. Met juistheid wees de regeering op de vrijpostigheid, waarmede de verstrekkende oorlogsdoeleinden door de tegenstanders worden gesteld. Bij ons heerscht echter nog, gaat het blad voort, de grootste onduidelijkheid over de kwestie, waarin het loon zal bestaan voor den voorbeeldeloozen strijd en de ontberingen. Dat is een toestand die niet eindeloos kan voortduren.

Wij moeten tenmeer dringend daarvan worden verlost, naar mate van de geweldige inspanningen, die nog van ons worden geëischt. Met matte gerustellingen naar beide zijden wordt niet veel bereikt. Wij behoeven thans meer dan ooit een sterke politieke leiding, die het verstaat het volk mede te sleepen. De ijzeren taal van de legerberichten is een schitterend voorbeeld er voor, hoe men tot het Duitsche volk moet spreken en kan spreken. Ook in het vaderland komt men tot het besef, dat alles op het spel staat, indien wij niet even dapper volhouden als de broeders daarbuiten. Daarom behoorde de regeering krachtiger woorden te vinden om zich te verzekeren van haar invloed op de zielstemming van het Duitsche volk.

Het blad is dus voorstander van de bekende „schneidige" beweringen.

Maar *die* zullen den vrede niet bevorderen.

De *Vorwärts* voert aan, dat de regeering dus de sociaal-democratische vredesformule niet rechtstreeks wil verwerpen, omdat de Engelsche en Fransche chauvinistische pers het nog bonter maken dan de Duitsche en omdat het accepteeren deze formule als een teeken van zwakte zou worden beschouwd. Het blad vraagt, of de officieuse regeeringsverklaring wellicht een teeken van sterkte is en merkt voorts op, dat het geschrijf in de bladen niet ernstig moet worden genomen, daar het geenszins als grondslag bij de vredesonderhandelingen kan dienen.

Het blad komt ten slotte tot de conclusie, dat de Duitsche regeering een vrede zonder annexatie en zonder oorlogsschatting wil, maar dat zij alleen niet wil zeggen, *dat* zij dien wil.

Terwijl de scherpere pers in Duitschland tegen de socialisten en hun vredesbegeerten optrekt, wordt in Rusland de oprechtheid der vredelievendheid van de Duitsche socialisten in twijfel getrokken. Men verdenkt hen, een afzonderlijken vrede met Rusland te willen, doch dit zou een verscherping van den oorlog op andere fronten beteekenen, en dat willen de Russische pacifisten natuurlijk niet.

Uit Weenen wordt aan het *H. N.* geseind:

„In aansluiting aan het jongste aanbod der Middel-Europeesche mogendheden, zijn via Zweden geruchten in de wereld gekomen over den zoogenaamden onhoudbaren binnenlandschen toestand in Oostenrijk. In het belang van objectieve berichtgeving kan ik met beslistheid deze geruchten tegenspreken. Dat er zich moeilijkheden bij de levensmiddelenvoorziening voordoen, is volstrekt geen geheim en uit de Weensche bladen kan men ook in het buitenland den werkelijken toestand van het levensmiddelenvraagstuk controleeren. Dat echter het jongste vredesaanbod van de monarchie een gevolg zou zijn van den honger, kan onmogelijk ernstig worden volgehouden. De bevolking ontvangt haar rantsoen en al zijn ook sommige artikelen zeer schaarsch, er is geen sprake van, dat het volk honger lijdt. Nergens in de monarchie heeft zich een gebeurtenis voorgedaan, waaruit men dergelijke conclusies zou kunnen trekken. De meening, alsof de honger de monarchie zou kunnen dwingen tot het beëindigen van den oorlog, is fout.

Z.Em. Kardinaal Piffl heeft nogmaals te Weenen gesproken bij een godsdienstoefening, om van O. L. Vrouwe den vrede af te smeeken. Z.Em. herinnerde aan de groote plechtigheid in de St. Stephanusdom, waar in tegenwoordigheid des Keizers de gelofte werd gedaan, een vredeskerk te zullen bouwen.

Het zal geen pracht-monument worden, want te Weenen bestaat gebrek aan kerken en meer dan eene moet er worden gebouwd, opdat niet duizenden zielen verloren gaan.

Maar zij zal in elk geval herinneren aan den tijd, die zoo zwaar heeft gedrukt.

Het ligt in Gods hand, de tuchtiging te doen ophouden, en dit zal niet geschieden voordat de menschheid de wegen inslaat, die Gode welgevallig zijn.

Zijn het Gods wegen, *wanneer duizenden woeker bedrijven en het volk uitbuiten?*

Maar Maria zal ons helpen.

Zij roept tot ons: Blijft krachtig in uw Geloof. Alleen het Geloof heeft thans kracht, het ongeloof vermag niets.

En Maria vraagt ons ook, onze harten te vernieuwen. Anders baten alle overwinningen in den oorlog niets. Geheel Katholiek moeten wij wezen; niet half.

En dan onze wil gelijkvormig maken aan Gods Wil. Want alleen als er naast den uitwendigen vrede ook innerlijk vrede bestaat, is er waarlijk vrede.

In een sterk vertraagden brief uit Londen schrijft men aan *De Residentiebode* over de H. Mis op Paschen in de Westminster-kathedraal.

Daar sprak Z.Em. kardinaal Bourne die pas uit Rome terugkeerde:

De dood omringt ons heden van alle kanten. In iedere natie worden levens, jong in jaren, en rijk aan beloften, plotseling afgesneden. De achtergeblevenen voelden voor een oogenblik een gewaarwording, alsof hun eigen levens zouden eindigen, en de menschheid vroeg zich met verwondering af, of niet haar oordeel was gekomen.

Ja, wij moesten ons wenden naar den Calvarieberg, om Gods plannen te kunnen doorgronden. Nu juist als toen, waren het de zonden der menschen, en hun verdorven wil, die het treurspel van den dood van Jesus Christus op het kruis hadden veroorzaakt. Zoo was het thans dezelfde verdorvenheid van dezen vrijen menschelijken wil, met al zijn verschrikkelijke gevolgen, die deze vreeselijke slachting van menschelijke levens op de wereld had gebracht, een ongehoorde slachting, waarop wij met ontroering neerzagen, en waarvan wij het einde niet konden overzien. Maar Gods doel is weer, niet dood, maar leven, een beter leven, voor hen die in de gebeurtenissen der laatste twee jaren, als in een open boek konden lezen.

De vredesactie.

Het wordt hoe langer hoe moeilijker een eenigszins juist oordeel te vellen over de verschillende pogingen, die aangewend worden om een einde te maken aan den krijg, dien iedereen reeds lang moe is en waarmee men toch maar niet kan ophouden. Eenerzijds is men geneigd te gelooven, dat een spoedige vrede niet kan uitblijven, aan den anderen kant wordt weer alle hoop weggevaagd, wanneer men de uitlatingen leest van hen, die invloed kunnen hebben op het al of niet voortbestaan van den oorlog.

Zooveel is zeker, dat aan den kant der Centrale mogendheden de geneigdheid tot den vrede meer en meer veld wint, doch dat deze wordt tegengehouden door de Ententeleiders en wel in het bijzonder die van Engeland en daarna Frankrijk. Het schijnt, dat de laatste successen der Engelschen en Franschen op het Westfront aan deze onverzoenlijke houding niet vreemd is en men de hoop koestert deze successen uit te breiden om daardoor bij de eindafrekening gunstiger voorwaarden te bedingen.

Zoo spreekt de „Daily Telegraph" de hoop uit, dat de Russische voorloopige regeering moge inzien, welk gevaar Rusland loopt, wanneer de Pruisische autocratie blijft bestaan. De „Daily Express" doet evenals de „Times" al het mogelijke om Rusland van een vrede af te schrikken, daar de Pruisische autocratie naar zij voorgeven, het grootste gevaar beteekent voor de verkregen Russische vrijheid.

Thans heeft ook Bulgarije zich uitgelaten over de verklaring der voorloopige Russische regeering van 10 April. Uit Sofia wordt bericht, dat het „Bulg. Agentschap" gemachtigd is tot de mededeeling, dat het volk en zijn regeering met levendige vreugde hebben kennis genomen van de tijding, dat de voorloopige regeering in Rusland zich wenscht te wijden aan den arbeid tot heil van zijn vrije volken. De mededeeling sluit zich vervolgens aan bij het antwoord, hetwelk Duitschland en Oostenrijk hebben laten volgen en verklaart, dat Bulgarije bereid is om alle stappen te steunen, die den vrede kunnen verzekeren. Maar het is niet minder vast besloten, om in overeenstemming met zijn bondgenooten, den strijd voort te zetten tot een eind, dat het de volledige vereeniging van het eigen volk verzekert.

De berichten uit Rusland wijzen alle op een chaos, ontstaan door de actie van voor– en tegenstanders van den vrede. Het is absoluut onmogelijk daaruit op te maken in hoeverre men al of niet gunstig over den vrede denkt. Alles wijst er op, dat de troebelen voor en tegen den oorlog en tegen de voorloopige regeering grooteren omvang hebben aangenomen. De toestand wordt als zeer critiek geacht, de opstandelingen zijn in 't bezit van een groot aantal wapenen en munitie uit het depôt, zoodat Rusland staat voor een nieuwe reeks van troebelen, die het ergste doen vreezen.

De legerleiding schijnt voor voortzetting van den oorlog te zijn. De bekende generaal Broessilof althans heeft op een banket te Odessa een redevoering gehouden, welke hij als volgt besloot: Wij, die tot het actieve leger behooren zijn Rusland toegewijd en bereid voor het land ons leven te geven. Rusland kan niet machtig zijn, voordat wij den vijand verpletterd hebben. Zij, die gelooven, dat de oorlog thans kan eindigen, vergissen zich. Om den vijand te verslaan, moet men voorwaarts gaan. De Duitschers houden groote streken van ons land bezet; wij moeten hun die ontrukken."

Ook in Duitschland begint het volk roerig te worden en komen vage berichten over demonstraties tegen den oorlog. Daarnaast komen berichten uit Kopenhagen, die melding maken van steeds meer onlusten in Zweden in verband met de levensmiddelenvoorziening. Alles wijst er op, dat men over de geheele wereld den oorlog beu is en naar het einde verlangt. En intusschen zenden Engeland en Frankrijk gezantschappen naar Amerika, om president Wilson geluk te wenschen met zijn besluit om zich in den oorlog te storten. De plaatselijke successen schijnen hen overmoedig te hebben gemaakt en geheel te doen vergeten het spreekwoord: Wie het onderste uit de kan wil hebben, enz.

Gebrek aan meel.

Aan een bericht van de Berlijnsche graan- en levensmiddelenmarkt van 15 April ontleenen wij, dat het meerendeel der akkers den winter zeer goed schijnt te zijn doorgekomen en dat de noodzakelijke omploegingen vermoedelijk in geringeren omvang zullen plaats vinden als in vele vredesjaren.

Grootere warmte zou echter op het oogenblik voor de goede ontwikkeling van het gezaaide wel gewenscht zijn. Op de markt bestond een levendige navraag naar alle soorten van zaden. De buitenlandsche markten waren in de week, waarop het bericht betrekking heeft, zeer levendig. Het bericht houdt zich dan verder bezig met de bekende prijsstijgingen aan de Amerikaansche markt, waarop weldra in verband met aangekondigde regeeringsmaatregelen een sterke daling volgde, die echter tegen het einde der week, in verband met den binnenlandschen stand der markt, waarvan door de speculatie krachtig werd geprofiteerd, weer plaats maakte voor nieuwe recordkoersen. In het bijzonder wordt dan nog de aandacht gevestigd op de zeer ongunstige schatting voor den belangrijken staat Kansas, die met 45 pct. wordt aangegeven. De berichten uit Argentinië luidden iets gunstiger, maar de markt was zeer onregelmatig. Van de Europeesche landen, die op invoer aangewezen zijn, waren bijna uitsluitend ongunstige berichten omtrent den stand van het gezaaide binnengekomen. Zoo schatte men in Frankrijk de vermindering der bebouwde oppervlakte op 15 pct. tegenover het toch reeds zeer ongunstige afgeloopen jaar, terwijl de stand van het gezaaide op 60 pct. geschat werd tegen 70 pct. in dat jaar. Ook uit Italië kwamen klachten en evenzoo uit Engeland, waar de pogingen, om de bebouwde oppervlakte te verhoogen, op een fiasco schenen te zijn uitgeloopen. In het laatste land waren de prijzen voor buitenlandsche tarwe met een shilling verhoogd, gedeeltelijk vermoedelijk wel, omdat de prijs voor het binnenlandsche tarwe aanzienlijk hooger is en nog voortdurend stijgt, zooals bovendien met het binnenlandsche graan voor veevoeder in nog veel sterker mate het geval was."

Reeds lang liepen geruchten over slechten wereldoogst; het wordt nu steeds duidelijker, hoe het er 't volgend jaar zal gaan nijpen. Ook zelfs, al zou de oorlog nog dit jaar eindigen, zal het er met de meelvoorziening bedroevend gaan uitzien. Het wordt hoog tijd, dat men zich daar op voorbereidt.

Men rekene er op, dat, hoe ook de oorlog loopt, de voorziening zeer geruimen tijd gebrekkig zal blijven.

In Engeland is een wetsontwerp op de tarwe–voortbrenging bij het Lagerhuis ingediend, dat de binnenlandsche opbrengst van tarwe wil bevorderen door den boeren minimum-prijzen voor tarwe en haver te waarborgen gedurende...... een tijdvak van zes jaar.

Dat wijst er op, dat men in Engeland een tijdperk van groote schaarschte voorziet, waarin men tijdig wil te hulp komen.

Ook in anderen zin wil het Engelsche ontwerp flink aanpakken. Het stelt voor een raad op te richten tot regeling van den loonstandaard te plattenlande en wil bepalen dat minimum-loonen voor mannen, vrouwen en jongens ingesteld zullen worden. Voor mannen zullen de loonen ten minsten 25 shillings in de week bedragen, dat is 15 gulden Hollandsch geld.

Maatregelen worden voorgesteld om het land behoorlijk te bebouwen en de landheeren worden verhinderd de pacht te verhoogen voor boeren die op hun grond zitten. De pachten kunnen evenwel bij een geheel nieuwe verpachting verhoogd worden.

Hoe men zoekt.

Op de algemeene predikanten-vergadering onlangs te Utrecht gehouden, sprak ds. Boenders over „de kracht van het Roomsch-Katholicisme." Hij zei er wel iets goeds van, haalde echter méér dingen dwars door elkaar, maar we gaan daar niet verder op in. Ons doel is thans te wijzen op hetgeen een der debatters naar voren bracht.

Ds A. J. P. Boeke uit Schoorl wees er n. l. op:

„dat dit referaat (van den spreker) ontstaan is in verband met den overgang van ds. Vethake, waarbij spr. zeer na betrokken is geweest. Spreker is eveneens tegen het maken van een scheiding tusschen het ideëele R. Katholicisme en de R.-Kath. Kerk. Hij gelooft, dat een synthese tusschen Protestantisme en Roomsch-Katholicisme noodzakelijk is voor de komst van het Koninkrijk Gods en mogelijk, als de verkeerde dingen in beide worden uitgezuiverd. Hij zelf zou zich 't liefst noemen Protestant-Katholiek. De Luther–herdenking, die spreker toejuicht, moge niet vergeten, dat door de reformatie vele realiteiten zijn afgesneden, die niet in zuiver Protestantschen zin zijn herleefd"

Een sterk staaltje, hoever de ontevredenheid over 't eigen geloof in vele protestantsche kringen gaat. Inderdaad de reformatie sneed „vele realiteiten" af, die nog steeds in 't Katholicisme zijn te vinden. Maar van „een synthese (samensmelting, verbinding) tusschen Protestantisme en Roomsch-Katholicisme" zal niets komen, vermits daar twee partijen voor noodig zijn en het Katholicisme maar niets gevoelen wil voor dergelijke samensmelting. De eenige weg om weer te komen tot wat de reformatie heeft „uitgezuiverd", is die van ds. Vethake, die begreep tot de Moederkerk te moeten terugkeeren.

Al gaan vele zoekende protestanten niet zoo ver als hij, het blijft toch van belang, telkens de dolenden te zien speuren naar den waren weg.

DE OORLOG.

Zondag, 17 Juni ll. heeft de Russische Doema in geheime vergadering besloten tot voortzetting van den oorlog.

Dat beteekent nog volstrekt niet, dat ze nu ook weer aan het vechten gaan aan het Oostelijk front, maar wel wordt door dit besluit de mogelijkheid van een afzonderlijken vrede met Oostenrijk voor goed afgesneden.

De Verbonden Mogendheden zullen eerstdaags een conferentie houden om de vredesvoorwaarden te herzien. Men is het over één punt eens: streng vast te houden aan de Londensche conventie van gezamenlijk vrede te sluiten, maar elk land moet voor zich zelf weten onder welke voorwaarden de vrede aannemelijk is.

Nu Koning Constantijn van het tooneel verdwenen is, hebben de Franschen vrij spel in Griekenland, en maken daar ook een handig gebruik van. Een republiek met Venizelos als President zal wel de slotscène zijn.

Op het Westelijk oorlogsveld is alles weer in staat van voorbereiding voor een nieuwen slag. Het Zuiden van België komt al meer en meer vrij en in het Noorden van Frankrijk winnen de Engelschen terrein. Niet St. Quentin, zoo als wij meenden, maar Lens schijnt nu eerst aan de beurt te komen om heroverd te worden. De Canadeensche troepen bezetten reeds de hoogten en werden daardoor meester van den wateroever dezer stad. De val van Lens is aanstaande.

Groot is de nood, het gebrek aan voedingsmiddelen, in Duitschland en Oostenrijk. De maanden van Juni en Juli, de laatste waarin men nog teren moet op den oogst van het vorig jaar, vallen natuurlijk het zwaarst; de oude voorraad is bijna op en de nieuwe oogst nog niet binnen.

Dat in deze maanden de algemeene ontevredenheid van het hongerige volk tot uiting komt, is heelemaal niet onmogelijk.

In Amerika is men eerst goed aan den gang om den Europeeschen oorlog te beslechten. Men doet daar alles in het groot. Heel veel kans, dat de oorlog uit is, voor dat de Amerikaansche troepen, voldoende gedrild, zijn overgevoerd.

Berichten uit de Kolonie.

De komeet Wolf.

Volgens den Amerikaanschen professor Snider zal de laatste dagen van Juni en begin Juli de komeet „Wolf" 's avonds na zonsondergang in het N. W. te zien zijn.

Reeds kwamen van eenige zijden berichten over het reeds zichtbaar zijn der komeet; doch geen enkele opgave over grootte, hoedanigheid en stand. Minstens moest men toch opgeven in welke constellatie zij gezien is. Die berichten zijn daarom niet altijd te vertrouwen.

Hebben we werkelijk met de komeet „Wolf" te doen en zou zij verschijnen onder omstandigheden en hoedanigheden door bovenbedoelden professor aangekondigd, dan kan dezen keer hare verschijning wezenlijk iets buitengewoons genoemd worden.

De komeet Wolf toch behoort tot de periodieke kometen met een omloopstijd van 6,8 jaar; dus een Jupiter-komeet.

Zij is reeds driemaal waargenomen, het laatst in 1912, maar vertoonde voor ons oningewijden niets bijzonders. In 1905 is zij in 't geheel niet te zien geweest. Nu dezen keer echter zal zij Halley in pracht en luister overtreffen; aldus professor Snider.

Jammer, dat veel van dat schoone en grootsche zal verloren gaan door het te sterke maanlicht in die dagen.

Nu we het toch over kometen hebben, is het misschien niet onaardig iets meer over die geheimzinnige hemellichamen te hooren.

Kometen (haarsterren, staartsterren) komen in ons zonnestelsel in grooten getale voor.

Zij openbaren zich als een flauw lichtend vlekje, in schijn gelijk aan de z. g. nevelvlekken, die bij honderdtallen aan den hemel te vinden zijn. Hoe meer dat vlekje de zon nadert, hoe meer het in helderheid toeneemt. Het krijgt dan een verdichting die men *kern* noemt, ter onderscheiding van het minder dichte omhulsel, de *koma*.

Wordt de afstand tot de zon nog kleiner, dan begint de komeet „actief" te worden.

Kometenstof maakt zich los van de kern in de richting der zon, buigt zich spoedig om en vormt in een richting, die vrijwel van de Zon afgewend is, de z. g. *staart*.

Na den periheliumdoorgang heeft het tegenovergestelde proces plaats.

De uitstroomende gloeiende massa's bestaan volgens spectroscopisch onderzoek hoofdzakelijk uit koolwaterstoffen, kooloxyde en cyaan, waarbij zich voegen verschillende alkali–metalen (natrium, ijzer.)

Afgezien van electrische verschijnselen, speelt de stralings-energie van het licht een belangrijke rol bij de afstooting der door de komeet uitgestraalde dampen van lichtende gassen.

Men heeft berekend, dat de totale druk van het licht op het naar de zon gekeerde halfrond der aarde, ongeveer 7½ millioen K.G. bedraagt. Er zijn kometenstaarten gemeten van 180 mill. K. M. lang, dus van 1⅕ maal afstand Aarde–Zon.

De massa van deze hemellichamen is zeer gering, het volume daarentegen zeer groot; het lichaam dus van een haast onbegrijpelijke ijlheid. Het volume is soms grooter dan dat der zon, waaruit vanzelf de geringe dichtheid volgt. Dit blijkt ook duidelijk uit het feit, dat het licht der sterren, wanneer het zijn weg neemt door den staart en zelfs door den kop, daarin noch gebroken noch geabsorbeerd wordt. De dichtheid van een kometenkop moet te vergelijken zijn met die van een luchtpomp — luchtledig.

Soms heeft een komeet één, soms meer staarten; nu eens is de staart gelijkmatig gevormd, dan weer komen er verdichtingen en plotselinge scheuringen in. Het komt zelfs voor, dat de staart sterk actinisch is, zoodat een fotografische opname een sterk ontwikkelde staart vertoont, waarvan visueel in de grootste kijkers nauwelijks iets te zien is.

De vorm van den staart is dikwijls zeer verschillend: lang en recht, licht gebogen of sterk gebogen. Lange, rechte staarten moeten uit stoffen bestaan, voor welke de afstootende werking 18 maal zoo groot is als de zonne–attractie.

Daar de staart zich pas ontwikkelt wanneer de komeet meer de zon nadert, moet men bij voorkeur in den vooravond in het Westen, in den nanacht in het Oosten de kometen zoeken.

Het wezen van een komeet kan men zich ongeveer zóó voorstellen: een verspreide groep zeer kleine vaste deeltjes beweegt zich met groote snelheid in een langgerekte elliptische baan om de zon; nadert zij deze, dan ontwikkelen zich achtereenvolgens drie verschillende processen:

1o. een warmteproces, waardoor uit de vaste deeltjes gassen worden vrijgemaakt;

2e. een afstootingsproces door lichtdruk, waardoor de deeltjes worden gedreven in een richting, die van de zon is afgewend;

3e. een lichtproces, waardoor deze weggedreven deeltjes zichtbaar worden.

Deze voorstelling behoeft echter nog aanvulling, die men tot nu toe nog niet heeft kunnen geven.

Meteorologisch Observatorium.

Het Amerikaansch *Weather Bureau*, dat vroeger hier bestond, doch eenigen tijd geleden opgeheven werd, is thans weder in 't leven geroepen. Prof. O. L. Fassig, tot dat einde door de Amerikaansche regeering met de noodige meteorologische instrumenten uitgezonden, heeft het dezer dagen opgesteld. Het is gevestigd in de Breede Straat, Overzijde, boven de woning van den heer J. H. Jonckheer, aan wien de leiding daarvan thans weer is toevertrouwd.

Prof. Fassig is ll. Donderdag met het Amerikaansche stoomschip *Philadelphia* naar New York vertrokken en heeft aan verscheidene personen, die met hem in aanraking waren gekomen, zijne voldoening kenbaar gemaakt over het hem ook en vooral van de zijde van het koloniaal bestuur ten deel gevallen onthaal.

De Vrijm.

Examen.

Mejuffr. R. JONKHOUT heeft in Nederland met goed gevolg examen afgelegd voor de Hulpakte als Onderwijzeres.

Deze Jongedame is een oud-leerlinge van het St. Martinusgesticht en genoot hare verdere opleiding te Woerden bij de Eerw. Zusters. Daar zij toch niet uit Nederland weg kan, gaat zij in Roozendaal bij dezelfde zusters zich voorbereiden voor de Hoofdakte. Verleden jaar behaalde zij reeds de akte Handwerken.

Onze gelukwenschen aan de Geslaagde, aan hare Ouders en aan hare Leermeesteressen.

Don Alberto.

De tweede sleeptocht naar Maracaibo werd Donderdagmorgen 21 Juni omstreeks half elf aanvaard.

Schipbreuk.

Gisterenmiddag omstreeks 2 uur sloeg bij het binnenvaren een stortzee in de visschersboot „Dios coe nos", waardoor zij onmiddellijk zonk.

De kapitein van de „Vencedor", die het ongeluk bemerkte, ging dadelijk naar buiten en pikte den kapitein Vidal Thodos en zijne twee mannen op.

Dit is reeds de zevende keer, dat deze 20 jarige kranige kapitein van de „Vencedor" schipbreukelingen redde. Een reddingsmedaille is dus dubbel en dwars verdiend.

Onze hartelijke gelukwenschen aan geredden en redder.

De Rayo.

De „Victoria" kwam Donderdagmorgen terug met de rest van de lading van de „Rayo", waarvan reeds zeer veel ontvreemd was.

Het schip zou nog te behouden zijn geweest, wanneer er volk genoeg aan boord was geweest om het water er uit te pompen. Nu is het waarschijnlijk verloren.

Officiëele berichten.

De heer Salomon de Casseres is benoemd tot Directeur van de Curaçaosche Bank.

Aan de hoofdvlechtster op de zusterschool van Montagne, Jane Sprockel, is wegens familieaangelegen, zes maanden verlof verleend, en de vlechtster Genoveva Alvarez is tijdelijk als zoodanig aangesteld.

De Griffier enz. op Bonaire Q. L. Rigaud is in activiteit hersteld.

Ter voorziening in de waarneming der betrekkingen van den heer O. Brouwer op St. Eustatius, gedurende diens verlof, zijn belast:

de heer B. I. Mussenden met de functiën van ontvanger notaris en hoofd der posterijen; Mej. Amy Johnson met de functiën van klerk ter posterij, bij de postspaarbank en koloniaal schrijver; de heer W. R. Plantz met de functiën van schrijver; en de heer H. H. Johnson met de functiën van officier van justitie bij den Raad van Justitie en ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht.

Een Honderdjarige.

Dinsdag 19 Juni ll. is in het St. Elizabeths-Gasthuis overleden ROZALIE MONSANA, 104 jaar oud. De laatste jaren van haar meer dan honderdjarig leven waren echter die van een plantenleven. Ze voedde zich maar bleef te bed liggen, ziek van ouderdom.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 22 Juni 1917.

Artikel	Prijs
AARDNOTEN (Pindas) per KG.........	—
ZOUT per vat van 130 K.G.........	f 0.80
DIVIDIVI per K,G.........	„ 0.07½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.40
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G.........	„ 0.80
GEITENVELLEN per K.G.........	„ 2,00
WOL per K.G.........	„ 0.15
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„ 0.80
BEENDEREN per K.G.........	„ 0.02
RECINUS–ZAAD per K.G.........	„ 0.05
STROOHOEDEN (hipijapa)	
Kwaliteit No, 1.........per dozijn	„ 3.37½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3,50
„ „ 2 „ „	„ 4.50
„ „ 3 „	„ 6.12
„ „ 3 „ „	„ 6.30
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA	„
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„ 7.20
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„ 12
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ 1 van 25 c.M. of minder	f.
STROOHOEDEN (latal):	
Kwaliteit X per dozijn.........	f1,12½
Kwaliteit XX per dozijn.........	f1·87½

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Costan Bernados, Reinira Bibo, Soeur Eliza 2, Petronilla Henrikes Osefa Hoye, Enrique Garcia James Martins Melander, Donicio Mercedes, Margarita Pataca José Domingo Patrizi Pinedo Hnos, Virginia R., Williamo Reina, Reneta, Adolph Rigaud, Calina Toppenberg. West India Sales Company.

Drukwerken: Wm. A. Mckinlay, Elizabeth A. Palacio.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen exemplaren van America Latina, Onze Neutraliteit, De Toorts, Vrij België, Dietsche Stemmen.

Sisal.

Algemeen was de Kol. Raad van oordeel, dat, waar de Minister van Koloniën het renteloos voorschot, waarvan hier de tweede termijn wordt aangevraagd, reeds — buiten den Raad om — aan de Eerste Sisal Maatschappij heeft toegezegd, de behandeling van den betrokken post door den Raad slechts eene bloote formaliteit moet worden geheeten, die vrijwel nutteloos te achten is.

Evenwel vond men in die omstandigheid geene aanleiding om zich van eene bespreking van het verleende of toegezegde voorschot te onthouden.

Waar toch voorstellen tot belastingverhooging veelal plegen te worden gemotiveerd met eene verwijzing naar de nadeelige eindcijfers van het Koloniaal budget, daar wenschte men te doen uitkomen, dat de Raad geene enkele verantwoordelijkheid in dit opzicht kan dragen, wanneer telkens, buiten hem om, de uitgaven worden opgevoerd.

Verscheidene leden dan waren sterk gekant tegen het verleenen van bovenbedoeld renteloos voorschot. Naar de tot dusverre behaalde resultaten te oordeelen, stond het, volgens hen, hopeloos met de onderneming op Mount Pleasant. Volgens eene berekening, voorkomende in de aflevering van „The Tropical Agriculturist" van Ceylon van Januari ll., — eene berekening, die gegrond is op praktisch behaalde uitkomsten — zouden de uitgaven voor het opzetten en onderhouden van een aanplant van plusminus 380 H. A. over een tijdvak van zes jaren, met inbegrip van de uitgaven voor aankoop van terrein, bouwen van woningen en aanschaffing van machinerieën, rond f 144.000.— bedragen. De sisal is dan oogstbaar en de onderneming kan verder rendabel worden geëxploiteerd.

Als men nu nagaat, — zoo betoogden de leden aan het woord — dat de Eerste Sisal Maatschappij reeds voorschotten ten bedrage van 60.000.— van het Gouvernement heeft genoten, daarbij optelt het maatschappelijk kapitaal, dat in de zaak gestoken is en vooral in aanmerking neemt, dat er geen terrein is aangekocht, geene woningen gebouwd en geene machinerieën aangeschaft zijn, dan kon men tot geene andere conclusie komen, dan dat de sisalcultuur hier geene levensvatbaarheid bezit en dat verdere Gouvernementssteun aan zulk eene slechte zaak niet mag worden verleend.

Voor al het geld, dat tot dusverre in de cultuur gestoken is, heeft men op dit oogenblik slechts een aanplant van ± 70 H.A., die niet rendabel kan worden geëxploiteerd. Tegen den tijd, dat de planten, die dit jaar uit de kweekbedden naar het veld zullen worden overgeplant, oogstbaar zullen zijn, zal de bestaande aanplant reeds uitgebloeid en afgestorven zijn.

Andere leden, die in beginsel altijd bereid waren om ondernemingen, die tot de economische verheffing der Kolonie kunnen bijdragen en die geene blijvende offers van de Koloniale kas vergen, in de eerste moeilijke jaren te steunen, verklaarden geene overwegende bedenkingen te hebben tegen het toegezegde voorschot.

H. I. moest, nu de Regeering zich bereid verklaard heeft de subsidie aan de Kolonie ten bate van de Eerste Sisal Maatschappij te verhoogen, bij het uitspreken van een oordeel daarover slechts de vraag den doorslag geven of er kans van slagen is. Deze vraag nu meenden deze leden bevestigend te kunnen beantwoorden.

De zeer onbevredigende resultaten, tot dusverre op Mount Pleasant behaald, meenden deze leden uitsluitend of hoofdzakelijk te moeten toeschrijven aan fouten bij den opzet en de administratie begaan. Technische en administratieve fouten dus. Er schijnt sisal geplant op daarvoor niet geschikte gronden. Verder wordt de administratie zeer oneconomisch gevoerd. Veel geld wordt uitgegeven, dat niet direct aan het bedrijf ten goede komt. In dit verband werd gevraagd welk bedrag reeds in Nederland is uitgegeven.

De leden, hier aan het woord, vertrouwden, dat er bij het verstrekken van het thans toegezegde voorschot waarborgen zullen geëischt worden voor een strikt economisch beheer van de onderneming.

Eenige leden wezen op een voorbeeld van oneconomische exploitatie op het voornemen om op Mount Pleasant eene nieuwe directeurswoning te bouwen. Is de woning, die tegenwoordig in gebruik steeds door de familie van den eigenaar gebruikt is geworden, niet geschikt genoeg om als directeurswoning dienst te doen; althans voor zoo lang het nog niet vaststaat, dat de exploitatie op den duur rendabel zal blijken?

Gewezen werd, bij wijze van tegenstelling, op het bedrijf van de Cultuur Maatschappij der Nederlandsche Antillen op Sint Eustatius, waarvan de resultaten in korteren tijd zooveel gunstiger schijnen te zijn.

Gevraagd werd waarom aan de eene Maatschappij een renteloos en aan de andere een rentedragend voorschot moet worden verleend.

Gevraagd werd ook welk deel van het maatschappelijk kapitaal reeds is gestort.

Door eenige leden wordt gevraagd of het Bestuur er eenig bezwaar tegen heeft om het jongste verslag van den Landbouwkundige omtrent den stand der onderneming op Mount Pleasant over te leggen.

Een lid stelde nog de volgende vragen:

1o. In welk jaar zijn de planten op het Gouvernements Sisalproefveld op Plantersrust uitgeplant?

2o. Hoe lang na de uitplanting hebben deze planten oogstbaar blad geleverd?

3o. Op welken leeftijd hebben deze planten, die nu in vollen bloei zijn, pijl geschoten?

Memorie van Antwoord.

Zooals de Gouverneur in de couranten heeft gelezen — de officieele bescheiden dienaangaande heeft hij nog niet ontvangen — acht Zijne Excellentie de Minister van Koloniën het gewenscht, dat door een aanplant van sisal op groote schaal alsnog worde uitgemaakt of deze cultuur in de kolonie winst kan afwerpen, en heeft de heer I. G. J. Kakebeeke, inspecteur van den landbouw, Zijne Excellentie geadviseerd, om een krachtige voortzetting van het bedrijf der Eerste Sisal Cultuur-Maatschappij mogelijk te maken.

Volgens den Gouverneur verstrekte opgaven is in Nederland voor de Maatschappij uitgegeven tot en met 1915 een bedrag van f 41 355,—. Wat later uitgegeven is, is hier niet bekend.

De Gouverneur veronderstelt, dat Zijne Excellentie de Minister van Koloniën bij het verleenen der subsidie wel zal eischen, dat de onderneming oeconomisch worde beheerd.

Aan de Cultuur Maatschappij der Nederlandsche Antillen werd een voorschot tegen rentevergoeding gegeven, omdat zulks is gevraagd geworden; wat waarschijnlijk kon geschieden, omdat de financieële toestand van die Maatschappij beter was. De Eerste Sisal Cultuur-Maatschappij achtte een renteloos voorschot noodzakelijk, en daarom is het haar gegeven zonder rentevergoeding te eischen.

Hoeveel er juist van het — later vergroote — maatschappelijk kapitaal is gestort, kan Z. H. E. G. niet opgeven. Hij meent, dat de Raad het best een kijk kan krijgen op den financieëlen toestand der Maatschappij uit het hierbij overgelegd jaarverslag over 1915 en het aan den Gouverneur uitgebracht rapport van den waarnemend Gouvernements-Commissaris der Maatschappij, den heer Rollin Couquerque, dd. 22 Mei 1916.

In het tijdvak 1e December 1917 tot half Januari 1908 werden op Mundo Nobo 1900 sisalplanten uitgezet ten noorden van den bestaanden leidam en in Augustus 1908 werd de aanplant uitgebreid met nog 1000 planten ten zuiden van evengenoemden leidam.

Van de eerstgenoemde planten werd het eerst geoogst in het laatste gedeelte van 1911. In 1912 en 1913 werd wegens de droogte niet geoogst. In 1914 werd voor het eerst geoogst van de planten bezuiden den leidam.

De planten begonnen in 1916 „pijl te schieten" en waren toen ongeveer tien jaar oud, d. w. z. dat het tien jaren geleden was, dat zij als kleine „bulbillen" op kweekbedden waren uitgezet (1906.)

De Kol. Raad.

Ten aanzien van de verhooging der verpleegkosten in het St. Elizabeths-Gasthuis werden er geene bedenkingen geopperd.

Eenige leden gaven, naar aanleiding van de cijfers, door den Directeur van Openbare werken bij de openbare behandeling der begrooting in de zitting van den 3n. Mei j.l. opgegeven, dringend in overweging thans ook onderartikel 96*a* te verhoogen en wel met zulk een bedrag, dat de wegen in de buiten districten behoorlijk kunnen worden onderhouden. De Gouverneur stelt voor den post met f 2000 te verhoogen.

Openbare Gezondheid.

Met voldoening vernam de Gouverneur, dat dit ontwerp met algemeene instemming begroet werd.

Het spreekt van zelf, dat steeds een tactvol optreden betracht zal worden door daaromtrent door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst geïnstrueerde ambtenaren.

Wat betreft het verschil in strafbaarheid tusschen vervalsching, waarbij alleen op onschuldige (?) wijze de samenstelling der eet of drinkwaren wordt veranderd en een dusdanige vervalsching, waarbij ook levensgevaar kan ontstaan, dit is een punt, dat langen tijd het onderwerp van discussie was tusschen autoriteiten op dit gebied en waarover veel verschillende meeningen werden verkondigd.

De Gouverneur meent echter in de eerste plaats, dat die twee handelingen elkaar vaak dekken, en in de tweede plaats is toch in elk geval een vervalsching tot minderwaardigheid op gelijke lijn met diefstal te stellen, waarvoor toch ook gevangenisstraf kan worden geëischt.

Het standpunt van scheiding tusschen deze twee groepen van vervalsching is jarenlang in Nederland tegenover alle andere gemeenten door Amsterdam ingenomen; de laatste jaren heeft het echter dit standpunt als onhoudbaar moeten opgeven.

Alle autoriteiten op dit gebied verklaren zich met allen nadruk hiertegen.

CINE EN ZEDEN.

Ziekte en Misdaden.

In het Italiaansche *Archivo di Antropologia criminale, Psichiatria e Medicina Legale* hebben de Heer MASINI en VIDONI verklaard, dat het aantal Cine's over de geheele wereld verspreid reeds 30,000 bedraagt, welke dagelijks door honderdduizenden worden bezocht. Alleen in America zijn er al meer dan 50 filmfabrieken, die jaarlijks 150,000 Kilo meter film leveren. In New York worden de Cine's bezocht door 'n half millioen kinderen beneden den leeftijd van 15 jaar.

Uit deze gegevens kan men zelf wel opmaken welk een grooten invloed de Cine tegenwoordig heeft op de vorming der Zeden, of liever de verwildering daarvan.

Maar ook heel veel ziekten vinden daar haar oorsprong. De hersens worden dikwijls aangedaan en het zenuwgestel wordt sterk geschokt door overmatige prikkeling der phantasie, door schrikbeelden en angsttooneelen. Hallucinatie en dilirium, zijn er het treurig gevolg van.

Op het gebied der misdaden bij jeugdige delinquenten is de invloed der Cine zeer merkbaar en het verband tusschen vertooning en navolging dikwijls zeer treffend. Verzwakking en bederf van het zedelijkheidsgevoel, verstomping en verlaging van het karakter, ja de groote neiging tot zelfmoord kan aan de Cine verweten worden.

De verbeelding der trouwe bezoekers wordt langzamerhand vergiftigd, omdat ze herhaaldelijk verplaatst worden buiten de werkelijkheid van het leven.

Reeds in 1914 werd in een vergadering van de *Société générale des Prisons*, de invloed der cinematografische vertooningen op jeugdige delinquenten vastgesteld.

Hoe han het ook anders!

Van een collectie films, 259 in getal, gekozen uit verschillende Cine's, vertoonden 97 tooneelen van moord, 45 van zelfmoord, 51 van echtbreuk, 19 van verleiding, 22 van roof, 176 van diefstal.

De Heeren MASINI en VIDONI brengen de gevallen, dat misdaden hun oorsprong vonden in de Cine, onder drie categorieën.

1o. Van hen die onder hallucinatie werken, vooral opgewekt door sensatiefilms.

2o. Van hen, die van nature zwak zijn van karakter, of slecht van inborst, wier verkeerde neiging versterkt wordt door de Cine.

3o. De gewone misdadigers, die in de Cine hun leer- en oefenschool vinden en afkijken, hoe ze het aan moeten leggen om beter te slagen, of minder gauw ontdekt te worden.

De moderne Cine is een groot gevaar voor de beschaafde maatschappij, waar vooral de jeugd grootelijks en snel bedorven kan worden.

Nederland.

De bevolking van het Rijk.

Op 1 Februari bedroeg het aantal inwoners der verschillende provinciën (wij voegen daarnaast tusschen haakjes het aantal inwoners in 1875):

Noord-Brabant	700.042	(451.095)
Gelderland	708.395	(448.820)
Zuid-Holland	1.601.233	(748 162)
Noord-Holland	1.246.813	(629.345)
Zeeland	243.605	(185.628)
Utrecht	321.182	(184.084)
Friesland	380.605	(313.804)
Overijsel	420.243	(265.144)
Groningen	355.089	(238 622)
Drente	196.524	(112 221)
Limburg	410.285	(232.562)
Het Rijk	6.590.016	(3.809.487)

Van de gemeenten hebben meer dan 100.000 inwoners: Amsterdam 630.436, Rotterdam 488.596, Den Haag 334.743, Utrecht 133 559;

van 50.000 tot 100.000 inwoners: Groningen 86.244, Haarlem 73.986, Arnhem 68.930, Nijmegen 64 797, Leiden 60.297, Tilburg 58.258, Dordrecht 51.748;

van 40.000 tot 50.000 inwoners: Apeldoorn 42.652, Leeuwarden 41.130, Enschede 41.013, Maastricht 40.004;

van 30.000 tot 40,000 inwoners: Schiedam 37.576, 's-Hertogenbosch 37.195, Delft 36.813, Emmen 35.531, Hilversum 35.233, Zwolle 34.666, Deventer 31,325, Helder 30.059.

Buitenland.

Europa en Amerika.

Wij hebben er reeds een paar malen op gewezen, dat de oorlog het oude Europa steeds meer afhankelijk zal maken van de groote Staten in andere werelddeelen. Naarmate de Europeesche mogendheden elkander meer afmatten en zwaarder verliezen toebrengen, waarbij zij ook zich-zelven geheel uitputten, wordt de positie van landen als Japan in het Verre Oosten en de Unie in het Verre Westen steeds krachtiger en overwegender.

Men weet, welke rol Japan in dezen oorlog, waarmee het al heel weinig te maken had, maar waarin het zich haastig mengde, heeft gespeeld, en welke resultaten het daaruit verkreeg. Het veroverde een Duitsche kolonie, het breidde zijn invloed in China aanmerkelijk uit, het slaagde er zelfs in een deel zijner staatsschuld af te lossen. Voor het land der Rijzende Zon heeft de oorlog louter voordeel, in politieken en economischen zin, opgeleverd.

En de Vereenigde Staten van N.-Amerika, die nu ook partij hebben gekozen in het ontzettend drama? Bekend is, welk een stroom van goud reeds over den Oceaan is gevloeid, ten gevolge der oorlogsleveranties. De Amerikaansche industrie, handel en geldwereld hebben nimmer zulke winsten opgestapeld, als gedurende de laatste jaren. Reeds vóór den oorlog stonden de Vereenigde Staten aan het hoofd van alle industrie-landen, en hoe de toestand thans geworden is, daarvan geeft een artikel, in het orgaan van den Nederlandschen Anti-Oorlogsraad, de *Toekomstige Vrede*, hoogst merkwaardige bizonderheden. Het lijkt ons daarom niet ondienstig, uit dit artikel hier eenige passages te laten volgen.

„Tegenwoordig," zoo lezen wij, „zijn de verhoudingen aldus geworden, dat de Vereenigde Staten, met een ijzerproductie van rond 40 millioen ton, reeds de gezamenlijke ijzerproductie, die zonder Amerika vóór den oorlog bestond, hebben bereikt en zelfs overtroffen"

De Amerikaansche uitvoer heeft in de eerste 11 maanden van 1916 een totaal van 496 milliard dollar bedragen en laat met dit cijfer den export van Engeland en Duitschland voor den oorlog achter zich. In de eerste 10 maanden van 1916 hebben de Vereenigde Staten meer goud ingevoerd als tevoren in een enkel jaar in geheel de wereld werd verkregen.

Van 1 Juli 1914 tot 1 Juli 1916 hebben de Europeesche landen uit de Vereenigde Staten waren tot een bedrag van rond 7000 millioen dollar betrokken en voor 3900 millioen geleverd, zoodat een schuld van 3100 millioen dollar in het nadeel van Europa overblijft. Zij is afgelost door het overzenden van geld en effecten en door het plaatsen van leeningen tot een totaal van 1627 millioen dollar. De Vereenigde Staten waren voor dezen oorlog het rijkste land der wereld; hun nationaal vermogen was 1877 milliard dollar en overtrof dat van Engeland met 90 en Duitschland met 75 milliard verre. In deze bijna drie jaren zijn de Europeesche staten armer en is Amerika reusachtig rijker geworden. Engeland heeft tot en met einde 1916 voor 27 milliard pond nieuwe leeningen aangegaan; Frankrijk 73 milliard francs, Duitschland ongeveer 80 milliard francs en de anderen naar verhouding.

Kan men er zich nog over verwonderen, gaat het artikel voort, dat deze landen steeds meer gedwongen worden bij Amerika crediet te zoeken?

Ja zelfs Japan leent niet alleen aan Rusland maar ook aan Engeland, terwijl dit laatste voor een som van 250 millioen dollar in Canada geleend heeft. Dat laatste feit is te beteekenisvol om onopge

merkt voorbij te gaan. Tot op heden leende Engeland aan zijne koloniën, maakte deze daardoor economisch krachtig, terwijl nu Engeland van zijne koloniën leent en de wereldbankier, die tot nu toe onafhankelijk was van een elk, zijne koloniën niet alleen door militaire hulp, maar ook door blijvende schulden aan zich verplicht. In de Vereenigde Staten heeft men den nieuw door den oorlog geschapen toestand goed begrepen en men is met koortsachtige haast aan den gang gegaan om zich daarnaar te richten. Dat toont de uitbreiding van het banknet in het bijzonder in Centraal- en Zuid-Amerika, maar ook in China, Rusland en in de hoofdcentra van Europa. Overal weet zich de Amerikaansche handel in te dringen, gelijk de cijfers wel duidelijk leeren. De export der Vereenigde Staten bedroeg in 1915 naar Europa 1971, naar Zuid-Amerika 99, naar Azië 114, naar Australië 78 en naar Afrika 29 millioen dollar, welke over 1916 resp. is gestegen tot 2939, 180, 278, 99 en 44 millioen dollar terwijl het verbruik der Vereenigde Staten in Noord-Amerika van 477 tot 733 millioen dollar is gestegen. Geen enkel cijfer is achteruit gegaan, doch alle zijn met reuzenschreden vooruit gegaan, omdat Amerika vreedzamen arbeid kon verrichten, terwijl Europa er de voorkeur aan gaf zichzelf op de wederzijdsche slagvelden te vermoorden. Engeland en Duitschland strijden om de heerschappij op de wereldmarkt, maar de cijfers toonen reeds aan, dat Amerika zich in de ze twee jaren een voorsprong heeft verworven, dien na den oorlog de beide uitgeputte landen niet spoedig zullen inhalen.

Maar de cijfers toonen nog sterker.

De overzeesche landen, en de onafhankelijke koloniën niet uitgezonderd, bevrijden zich van de industriëele heerschappij van Europa; niet alleen de Vereenigde Staten koopen hunne effecten van Europa terug; maar Japan en ook de Engelsche koloniën dragen hunne schul den af. Tot nu toe mocht het geweldig aanwassende Europeesche kapitaal de economisch eenigszins achtergebleven overzeesche landen tot op zekere hoogte uitbuiten en deze met het doel daartoe zelfs van economische ontwikkeling terughouden, thans is dit uit. De Europeesche concurrentie liet met uitzondering nauwelijks van de Vereenigde Staten geen andere dan eigen industrie toe en ook nog langen tijd na dezen oorlog zal de stroom van waren uit Europa niet geheel op houden, maar de overzeesche landen zijn niet meer afhankelijk van het Europeesche kapitaal en van de Europeesche industrie; zij hebben zich tijdens dezen oorlog zelven moeten helpen en nu zij eenmaal daartoe den weg geleerd hebben, zullen zij niet nalaten het te blijven doen.

Ook uit andere overwegingen. Europa heeft door den oorlog zijn bronnen sterk verminderd en het zal in grooter mate dan voorheen van de overzeesche landen moeten profiteeren, wil het daarin voorzien. De hooge vrachtprijzen zullen het voordeelig maken om alhans de eerste bewerking ter plaatse te doen geschieden en in bewerkten toestand de half fabrikaten naar Europa te brengen. Europa zal in den verfijnden arbeid, dien het sedert jaren voert, den overzeeschen landen de baas blijven, maar het centrum van de ruwstoffen-productie zal in de naaste toekomst van Europa naar de overzeesche landen verlegd worden.

Het artikel, dat, wat deze mededeelingen betreft, ontleend is aan een verhandeling van den economist dr. Nachimson in de *Internationale Rundschau*, bevat nog meer belangwekkende bizonderheden, die als een schreeuwende waarschuwing tegen den zelfmoord van Europa zijn; maar met het bovenvermelde mogen wij volstaan. Citeeren wij nog slechts de conclusie van dit artikel, dat wel een zeer schel licht werpt op de verblinding, welke tot dezen oorlog in ons Oude Werelddeel heeft gevoerd, en hem met zooveel hardnekkigheid doet voortzetten. Het luidt als volgt:

„En nu moge Amerika aan den oorlog zijn gaan deelnemen, geheel zijne ligging en zijne positie maken zijne deelname van anderen aard dan voor de Europeesche landen. Evenmin als Japan zal Amerika zich uitputten, zich kunnen uitputten, ook al geeft het meer daadwerkelijke hulp dan met Japan het geval was. Zelfs deze deelname van Amerika, waarvan sommigen het spoedig einde van den oorlog verwachten, zal niet kunnen tegenhouden dat, terwijl in Europa de schijnbare strijd om de economische heerschappij zich afspeelt, Amerika haar mettertijd zal bezitten en juist te vaster, omdat zij er voor zal waken haar macht te spoedig te doen gevoelen. Wie in Europa nog vasthoudt aan het denkbeeld, dat in de verhoudingen der Staten het eene land over het andere moet heerschen, moet zich vertrouwd maken met het denkbeeld, dat Europa eerst van Amerika en daarna van China afhankelijk kan worden."

America en België.

Wij hebben reeds de aandacht gevestigd op de groote beteekenis van Amerika's deelneming aan den oorlog: versterking van de zedelijke tegenstelling tusschen Duitschland en het wereldverbond, dat zich rondom de Entente heeft geschaard, en bovendien verruiming van het oorlogsdoel. De omstandigheden, welke Amerika tot zijne beslissing hebben gevoerd geven er een bijzondere waarde aan voor ons, Belgen, zegt VRIJ BELGIE.

Ons land heeft altijd tusschen de oorlogvoerenden een eigenaardige en dikwijls een zeer kiesche positie ingenomen. Onze strijd is er eene van zuiver verzet tegen de gewapende schending van onze onzijdigheid, een offer aan het recht, een belijdenis van trouw. Geen andere beweegreden heeft ons aan de zijde gebracht van onze bondgenooten dan het wanbedrijf van Duitschland; tusschen onze bondgenooten en onszelf bestaan geen andere banden dan zuivere rechtsverhoudingen en eereplichten. Deze zijn onder eerlijke partijen sterk genoeg om de meest verantwoordelijke betrekkingen onverzwakt te handhaven, en tusschen onze bondgenooten en ons is dan ook nooit eenige twijfel opgerezen over de verwachtingen, welke wij van elkander mochten koesteren, maar er behoorde groote omzichtigheid en zedelijke vastheid toe voor onze regeering om deze blijvende verstandhouding in feiten met een blijvend onderscheid in rechten te harmonieeren. Wij hebben aan onze regeering en in het bijzonder aan onze buitenlandsche vertegenwoordiging herhaaldelijk onze bevrediging te kennen gegeven, dat het hun gelukt is gebleven deze verhoudingen te eerbiedigen.

De intrede van Amerika aan onze zijde zal, naar wij verhopen, de taak van onze regeering in ernstige mate vergemakkelijken. Amerika, tot den strijd door de Duitsche overmoedigheid uitgedaagd, heeft hem ten slotte aanvaard, omdat zijn eer als groote vrije natie geen verdere toegeeflijkheid kon dulden, maar het wil, evenals wij, in dezen rechtloozen oorlog alleen het be ginsel van de onschendbaarheid der internationale rechtsverdragen doen zegevieren. Het doel, dat België als voorganger onder de kleine natiën met zijn bloed heeft gewijd, wil Amerika als standaarddrager onder groote democratische volkeren met zijn macht helpen verzekeren.

Men kan het als zeker beschouwen, dat Amerika, evenals wij, er bezorgd om zal wezen zijn juridische zelfstandigheid naar buiten te kenmerken. Reeds is er in de Ver. Staten op gewezen dat een voorstel tot formeele aansluiting bij de Entente en tot onderteekening van het Verdrag van Londen bij de Amerikaansche volksvertegenwoordiging geen bijval zou genieten en dat van President Wilson geenszins te verwachten is, dat hij daar ooit het initiatief zou willen toe nemen. Dit verhindert evenwel niet dat Amerika onmiddellijk degenen heeft beschaamd, welke voorspeld hebben dat het slechts op aarzelende en kleinburgerlijke wijze aan den oorlog zou hebben deelgenomen. Met een indrukwekkende beslistheid hebben Wilson en zijn regeering van het eerste oogenblik af verklaard dat hun volk al zijn hulpmiddelen, binnen den kortst mogelijken tijd zou in den dienst stellen van de groote zaak, waarvoor het 't zwaard heeft getrokken. Dezelfde ridderlijkheid, welke den oorlogstoestand deed uitroepen, zal ook voorzitten bij de voorbereiding en de verrichtingen van den strijd, en de Entente, ofschoon alleen voor algemeene rechtsbeginselen met Amerika verbonden, zal in die laatste een onverdenkbaren medestander vinden tot het gemeenschappelijke oogmerk volkomen is bereikt, meent Fr. v. CAUWELAERT.

Van dit gemeenschappelijke doel vormen de algeheele bevrijding, het volkomen staatkundig herstel, de meest volledige schadeloosstelling en den spoedigen wederopbouw van België het uitstekendste gedeelte. Van Amerikaansch standpunt gezien moet dit doeleinde geheel vooraanstaan in het streven van het anti-Duitsch wereldverbond. Het zal dan ook, naar onze overtuiging geen bijzondere inspanning vergen om daarover eene openlijke verklaring van de Amerikaansche regeering te verkrijgen, maar het zou op de wereld en in het bijzonder op de kleine om hun onafhankelijkheid huiverige kleine volkeren een weldadigen indruk maken, indien deze verklaring op plechtige wijze werd afgegeven. Het zou een waardige aanvulling zijn op de verheffende akte van Ste. Adresse, waarbij alle groote mogendheden der Entente hunnen beslisten wil hebben doen kennen om de wapens niet neer te leggen vooraleer aan het Belgische volk recht zal zijn geschied, en het zou ongetwijfeld zoowel bij het Amerikaansche als eenmaal bij het Engelsche volk als een prikkel werken tot vaardiger strijdlust vóór zich het bebloede hoofd te zien van de kleine natie, welke de eerste was om den manslag van het Duitsche militairisme te ontvangen maar aan het bruutste geweld ook op de meest heldhaftige wijze wist te weerstaan.

De wapenbroederschap van Amerika kan eveneens met het oog op onze economische toekomst van het grootste belang zijn. Wij achten de lezers van „Vrij België" reeds voldoende bekend met de moeilijkheden, welke deze oorlog voor ons meer dan voor een ander volk op handels- en nijverheidsgebied kan na zich sleepen. Een blik op de Europeesche landkaart verklaart deze moeilijkheden onmiddellijk en het was wellicht de zwaarste opdracht, met welke onze regeering had te worstelen, te midden van de algemeene verstoring van het zakenverkeer der volkeren, de wetten van het evenwicht voor onze toekomstige staathuishoudkundige betrekkingen uit te vinden en te doen aanvaarden. Wij zijn overtuigd dat de leden der Entente het niet aan goeden wil zullen laten ontbreken om ons bij het herstel onzer welvaart zooveel mogelijk behulpzaam te zijn en dat de grootste inschikkelijkheid tegenover onze bijzondere eischen zal worden in acht genomen, maar het is eveneens duidelijk, dat elk der volkeren, welke het gewicht van den strijd van den aanvang hebben gedragen, het eigen huis vol zorgen zullen hebben om de rampen van den oorlog te boven te komen en dat deze zorgen in geometrische verhouding met de langdurigheid van den oorlog zelf toenemen.

Wanneer het bovendien der Entente niet ware gelukt hare belangensfeer te verlengen met deze van het neutrale Amerikaansche werelddeel, dan zouden de meest welwillende overeenkomsten kwalijk bij machte zijn geweest om voor ons, op bevredigende wijze, de nadeelen van onze uitzijdige ligging en van onze beperktheid voldoende op te heffen.

Nu Amerika partij heeft gekozen en zoowel het Chineesche rijk als de Zuid-Amerikaansche republieken hun sympathieën officiëel hebben voorbehouden voor de machtsgroepeering, tot welke wij behooren, kunnen wij getroost de toekomst te gemoet zien. Amerika zal bij de bepaling der nieuwe economische orde medespreken en de daaruit groeiende handelsovereenkomsten zullen wereld-overeenkomsten zijn, waar wij veilig kunnen toe behooren.

Het is nu zake van onze Regeering om het daarheen te leiden dat de bijzondere verhouding welke tusschen Amerika en België bestaat, met scherpen zin te bepalen en met vooruitzicht, te ontwikkelen. Dat zij steeds op Amerika met volledig vertrouwen het oog heeft gericht is reeds in de eerste dagen van den oorlog gebleken door het zenden van een bijzondere missie om bij President Wilson de afschuwelijke oorlogsmethoden van Duitschland te gaan aanklagen en jongstleden door de uitgesproken verwachting van Amerika's steun naar aanleiding van Wilson's vredesnota. Amerika had immers voor ons de laatste toeverlaat kunnen worden en de opene sympathie en bescherming welke het aan de belangen van onze volkgeving steeds heeft geschonken gaven ons alle recht om te verhopen dat, zoo de nood dat had de gevergd, Amerika zijn invloed in elk geval zou hebben gebruikt voor onze bevrijding.

De Voorzienigheid heeft nu Amerika onmiddellijk geplaatst aan onze zijde en ons eindelijk gezegend met de rustige zekerheid, dat er voor ons opnieuw goede dagen komen zullen.

Buen Consejo.

Si su salud está resentida, no trate de adivinar síntomas é imaginarse enfermedades. Mucho más prudente y eficaz será dejarse de toda clase de indiscreciones y tomar por algún tiempo el poderoso tónico nutritiva-medicinal, la Emulsión de Scott:

„Certifico que desde hace mucho tiempo vengo usando con buen éxito en mi clientela la Emulsión de Scott en el raquitismo, anemia, catarros escrófulas, y en general en todas las enfermedades consuntivas y de los pulmones, y que en vista de dichos resultados la recomiendo como una excelente preparación."

Dr. Pablo I. Torregroza, Ciénaga, Colombia.

De Heer en Mev. J. Wm. Brandao-Delvalle

hebben de eer hierbij kennis te geven, dat de voltrekking van het huwelijk hunner dochter

Rachel Louise

MET DEN HEER

Salomon A. L. Maduro

Zal plaats hebben op Zondag, 24 Juni 1917.

Na de inzegening om 7,15 P. M. in de Synagoge „Mikvé Israël," zullen zij gaarne ten hunnent, Scharloweg, No. 23, om 8,30 P. M. de gelukwenschen ontvangen van hunne vrienden en kennissen, wordende allen hierbij beleefdelijk verzocht deze kennisgeving wel te willen beschouwen als eene persoonlijke uitnoodiging.

Curaçao, 23 Juni 1917.

HAVEN-NIEUWS
VAN 16 JUNI — 30 JUNI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Zulia	S S Morris	16 Juni	New York	16 Juni	Maracaibo
Merida	A Johanson	18 „	Maracaibo	19 „	La Guayra
Merida	A Johanson	20 „	La Guayra	21 „	Maracaibo
Caracas	H Hichborn	21 „	New York	21 „	La Guayra
Zulia	S S Morris	21 „	Maracaibo	21 „	New York
Mimer	Hopland	18 „	Maracaibo	19 „	New York
Caracas	H Hichborn	28 „	La Guayra	28 „	New York
Merida	A Johanson	27 „	Maracaibo	27 „	Maracaibo
Maracaibo 1	P W Johnson	30 „	New York	30 „	Maracaibo
Hugo	Hanzen	11 Juni	Norfolk	16 Juni	Cuba
Mannuel Calvo	J Siza	25 „	Colón	25 „	Barcelona
Don Alberto	P Appel	15 „	Maracaibo	21 „	Maracaibo

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
M Leoncita H	17 Juni	Aruba	*Nereida H*	16 Juni	Pto Cabello
2a Maria C	17 „	Aruba	*Camia H*	16 „	Vela de Coro
Alix V	17 „	Vela de Coro	*Alix V*	18 „	S J d P Rico
R Maria H	18 „	Aruba	*M Leoncita*	18 „	Aruba
Alberto A M	18 „	New York	*Sirena H*	19 „	Pto Colombia
Electra H	18 „	Maracaibo	*Princes Juliana*	20 „	Bonaire
Themis H	19 „	Maracaibo	*Gloria*	21 „	Maracaribo
Victoria	21 „	Las aves	*Hirondelle H*	21 „	Maracaibo
Camia H	21 „	Vela deCoro	*R Maria H*	21 „	Vela de Coro
Gacela H	21 „	Vela deCoro	*Gacela H*	22 „	Maracaibo
Nereida H	22 „	Pto Cabello	*Marina V*	22 „	Maracaibo

1 Later.